

УДК 657.6

Скаска О. І.,

oleh.i.skasko@lpnu.ua, ORCID ID: 0000-0002-7746-0801,

д. е. н., проф., професор кафедри обліку та аналізу, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Максимюк А. В.,

andrii.v.maksymiuk@lpnu.ua, ORCID ID: 0009-0008-4678-9429,

здобувач, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ МОДЕЛЕЙ АУДИТУ НЕБАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ТА ЇХ СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Анотація. Обґрунтовано, що в сучасних умовах розвитку фінансового ринку в Україні роль аудиту стала все більш значущою, особливо у сфері небанківських фінансових установ – страхових компаній, фінансових компаній, лізингових, факторингових організацій, пенсійних фондів, ломбардів, мікрофінансових організацій та інших. Ці установи відіграють важливу роль у забезпеченні фінансової інклюзії, кредитуванні економіки та розширенні фінансових послуг, проте вони також піддаються високим ризикам – операційним, ринковим, юридичним та репутаційним. Саме тому ефективні моделі аудиторської діяльності є критично важливими для підвищення прозорості, довіри і стабільності небанківського фінансового сектору. У статті проаналізовано сучасні моделі організації аудиторських компаній. Встановлено, що глобальний ринок аудиту функціонує переважно в межах трьох базових організаційних моделей: інтегрованих глобальних мереж «великої четвірки», міжнародних асоціацій та альянсів і спеціалізованих компаній. Проведено порівняння ключових критеріїв інтегрованих моделей «великої четвірки», міжнародних асоціацій та альянсів і спеціалізованих компаній. На основі чого виокремлено сильні та слабкі сторони, переваги і недоліки, які отримують компанії для посилення якості аудиту. Розкрито додаткові вимоги зі сторони регулятора ринку – Національного банку України – до звітів аудиторів та класифікацію усіх суб'єктів за ступенем суспільної важливості і, відповідно, перелік акредитованих аудиторських компаній для кожної групи суб'єктів. Розглянуто сьгоднішні і майбутні трансформації сфери аудиту під впливом інструментів цифровізації (штучний інтелект), розділення бізнесу, тобто технічного переозброєння та організаційного удосконалення ведення бізнесу. Розкрито інструменти цифровізації, які впроваджені в практичну площину аудиту небанківських установ. Окреслено коло технологічних змін під впливом штучного інтелекту, що на практиці підвищило якість аудиту та змін законодавчих вимог, що зі свого боку посилює незалежність аудиторів, тобто обмежило вплив людського фактору у процесі виконання аудиту. Ефективність аудиторської компанії вимірюється не лише її присутністю, але й якістю аудиту (здатністю виявляти помилки) та незалежністю (здатністю чесно про них звітувати).

Ключові слова: аудит, небанківські фінансові установи, моделі організації аудиторських компаній, якість аудиту, незалежність аудиторів, цифровізація аудиту, суспільно значимі компанії, Директива ЄС, Регламент ЄС.

Skasko O. I.,

oleh.i.skasko@lpnu.ua, ORCID ID: 0000-0002-7746-0801,

Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Accounting and Analysis, Institute of Economics and Management, Lviv Polytechnic National University, Lviv

Maksymiuk A. V.,

andrii.v.maksymiuk@lpnu.ua, ORCID ID: 0009-0008-4678-9429,

Postgraduate, Lviv Polytechnic National University, Lviv

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF AUDIT MODELS OF NON-BANKING INSTITUTIONS AND THEIR CURRENT DEVELOPMENT IN UKRAINE

Abstract. *It is substantiated that in the current conditions of the development of the financial market in Ukraine, the role of audit has become increasingly significant, especially in the field of non-banking financial institutions – insurance companies, financial companies, leasing, factoring organizations, pension funds, pawnshops, microfinance organizations and others. These institutions play an important role in ensuring financial inclusion, lending to the economy and expanding financial services, but they are also exposed to high risks – operational, market, legal and reputational. That is why effective audit models are critical to increasing transparency, trust and stability of the non-bank financial sector. The article analyzes modern models of organization of audit companies. It is determined that the global audit market operates mainly within three basic organizational models: integrated global networks of the "Big Four", international associations and alliances, and specialized companies. A comparison of key criteria of integrated models of the "Big Four", international associations and alliances as well as specialized companies was carried out. Based on this, the strengths and weaknesses, advantages and disadvantages that companies receive to enhance audit quality were identified. Additional requirements from the market regulator – the National Bank of Ukraine – for auditors' reports and the classification of all entities by degree of public importance and, accordingly, the list of accredited audit companies for each group of entities are disclosed. The article examines current and future transformations in the audit sector under the influence of digitalization tools (artificial intelligence), business unbundling, i.e. technical re-equipment and organizational improvement of business operations. The digitalization tools that have been implemented in the practical field of auditing non-banking institutions are revealed. The scope of technological changes under the influence of artificial intelligence is outlined, which in practice has increased the quality of the audit and changes in legislative requirements, which have increased the independence of auditors, that is, limited the influence of the human factor when performing the audit. The effectiveness of an audit firm is measured not only by its profit, but also by the quality of the audit (the ability to detect errors) and independence (the ability to report them honestly).*

Key words: audit, non-bank financial institutions, models of organization of audit companies, audit quality, auditor independence, digitalization of audit, socially significant companies, EU Directive, EU Regulation.

JEL Classification: G20, G28

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2026-85-23>

Постановка проблеми. Сектор аудиту в Україні у 2026 році перебуває під «подвійним контролем»: з боку НБУ (як мегарегулятора) та з боку зовнішнього аудиту. Аудит небанківських фінансових установ (надалі – НФУ) базується на концепції ризик-орієнтованого підходу. Аудитори не тільки перевіряють достовірність бухгалтерського обліку, а й оцінюють систему управління ризиками НФУ, дотримання економічних нормативів.

Національний банк України встановив вимоги для аудиторів цього сектору:

1. Аудит НФУ (особливо страховиків та кредитних спілок) можуть проводити лише ті фірми, які внесені до відповідного розділу Реєстру аудиторів та мають право перевіряти підприємства суспільного значення.

2. Крім традиційного аудиторського висновку на п'ять-шість сторінок, аудитор готує для Національного банку України деталізований розгорнутий звіт про дотримання нормативних показників, тобто лімітів ризиків, обмежень. Там детально описується стан ліквідності, якість активів та адекватність капіталу.

3. Оскільки фінансові установи працюють у цифровому полі та у стані війни під впливом зовнішніх несанкціонованих втручань (хакерські атаки агресора), аудитор зобов'язаний перевірити надійність їхніх серверів та захищеність даних клієнтів (IT-аудит).

Система управління ризиками, стан дотримання економічних нормативів та фінансові результати мають суттєвий вплив на фінансове становище, плато-спроможність та благополуччя небанківських фінансових установ. Тому ці об'єкти управління мають піддаватися ретельній перевірці в системі зовнішнього аудиту з метою встановлення достовірності показників фінансових результатів та звітності в цілому, виявлення невикористаних внутрішніх резервів та їх мобілізації для оптимізації витрат і підвищення прибутковості всіх видів діяльності фінансових установ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблематики аудиту на основі ризик-орієнтованого підходу присвячені праці таких вітчизняних вчених і науковців, як: А. М. Герасимович, Н. І. Петренко, І. А. Юхименко-Назарук, Ж. В. Прокопенко, О. М. Сарахман та інших фахівців.

Зарубіжний досвід діяльності небанківських фінансових установ був предметом наукових досліджень Савченко Л. А., Черней В. В., Шовкопляс Г. М. та інших провідних науковців. Особливості контролю за діяльністю небанківських фінансових установ в Україні були предметом наукових досліджень Дудко В. П., Коваль Л. В., Савченко Л. А., Шестаков В. С. та інших провідних науковців.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз наявних моделей організації аудиторських компаній щодо аудиту небанківських установ,

виокремлення переваг і недоліків кожної із них та формування векторів розвитку в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз ефективності сучасних зарубіжних моделей організації аудиторських компаній вимагає поєднання економічної теорії, теорії управління та практичних ринкових реалій. Ефективність аудиторської компанії вимірюється не лише її прибутком, але й якістю аудиту (здатністю виявляти помилки) та незалежністю (здатністю чесно про них звітувати).

Сучасний глобальний ринок аудиту функціонує переважно в межах трьох базових організаційних моделей:

- **Модель інтегрованих глобальних мереж (Олігополія «Великої четвірки»).** Компанії Deloitte, PwC, EY та KPMG. Це транснаціональні корпорації з єдиними стандартами, методологією та жорстким централізованим контролем якості. Їй властиві такі переваги: потужні ресурси, міжнародні стандарти якості, глобальні практики, доступ до передових технологій. Водночас є і недоліки, а саме: висока вартість послуг, складність адаптації до локальних регуляторних особливостей.

У 2026 році НБУ затвердив список «значущих» небанківських компаній (близько 50–60 установ). Для них аудит за міжнародними стандартами від фірм «великої червірки» є обов'язковою умовою виживання на ринку. Ці аудитори мають глобальну методологію та найсуворіші стандарти якості. Для великих гравців ринку висновок від «Четвірки» це «вхідний квиток» до міжнародних ринків капіталу та гарантія відсутності претензій з боку НБУ.

- **Модель міжнародних асоціацій та альянсів.** Компанії на кшталт BDO, Grant Thornton, RSM. Це об'єднання незалежних національних фірм під єдиним брендом. Вони діляться досвідом і технологіями, але зберігають значну фінансову та управлінську автономію. Перевагами їх є скорочення трудовитрат, підвищена точність перевірок, ефективне виявлення аномалій, а недоліками – залежність від якості даних, потреба у кваліфікованих IT-фахівцях.

Ці компанії як наступний ешелон аудиту займають значну частку ринку аудиту, куди належать посередні учасники небанківського фінансового ринку (ломбарди, середні страхові компанії).

- **Спеціалізовані компанії.** Невеликі фірми, які фокусуються на вузьких нішах (наприклад, аудит виключно IT-компаній або криптовалютних фондів). Їхніми перевагами є глибоке розуміння локального бізнес-середовища, нижча вартість, можливість персоналізованого підходу, а недоліками – обмежений доступ до міжнародних ресурсів, менш потужні аналітичні інструменти.

Це фірми, які підтвердили свою кваліфікацію перед Комітетом з питань нагляду за аудиторською діяльністю НБУ. Вони часто аудитують малі та середні кредитні спілки, ломбарди та невеликі фінансові компанії. До них належать Kreston Ukraine, PKF Ukraine.

Для наочності порівняємо дві домінуючі моделі за ключовими параметрами ефективності (табл. 1).

Національний банк України поділяє НФУ на рівні за ступенем суспільної важливості:

1. Суб'єкти, що становлять суспільний інтерес (великі страховики, емітенти цінних паперів. НБУ у 2026 р. затвердив список із 53 значущих небанківських фінансових установ (сюди увійшли лідери ринку: *NovaPay Credit, OTP Leasing, Moneyveo* тощо), зобов'язаних обирати лише фірми з відповідною акредитацією (це «Велика четвірка» та Top-10 мережевих компаній-асоціацій, альянсів).

2. Інші небанківські фінансові установи можуть обирати будь-яку іншу аудиторську компанію, що включена до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності у третій розділ «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес», який веде Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД).

Таблиця 1

Критерії оцінки моделей діяльності аудиторських компаній

Критерій оцінювання	Модель «Великої четвірки»	Модель міжнародних альянсів
Зниження ризику невиявлення	Високе. Завдяки великим бюджетам на розробку власного ПЗ і залученню вузько-профільних експертів	Середнє/Високе. Використовують стандартизовані підходи, але мають менші бюджети на інновації
Економічна ефективність	Ефект масштабу. Здатність обслуговувати транснаціональні корпорації по всьому світу	Висока рентабельність на середньому бізнесі. Нижчі накладні витрати дозволяють пропонувати кращу ціну
Проблема незалежності	Високий ризик конфлікту інтересів. Дохід від консалтингу часто перевищує дохід від аудиту	Нижчий ризик. Фокус залишається здебільшого на класичному аудиті та податках
Гнучкість та адаптивність	Низька. Бюрократизовані структури, повільне прийняття рішень на глобальному рівні	Висока. Локальні партнери швидко адаптуються до змін національного законодавства

У сьогоднішніх практичних реаліях зарубіжні моделі функціонування аудиторських компаній проходять етап глибокої трансформації через вплив двох факторів науково-технічного та регуляторного характеру:

- **Цифровізація та Штучний Інтелект (ШІ).** Зарубіжні компанії переходять від вибіркового тестування документів до суцільного аналізу великих даних (Big Data). Ефективною стає та модель, яка здатна інтегрувати ШІ в процес перевірки транзакцій. Це вимагає мільярдних інвестицій, що посилює позиції глобальних мереж.

- **Регуляторний тиск (Розділення бізнесу).** Через серію гучних корпоративних скандалів (наприклад, крах компанії Wirecard) регулятори вказують на неефективність поєднання аудиту та консалтингу. Відповідно, розпочався тренд на операційне або юридичне розділення цих напрямків.

Донедавна базовим методом аудиту було вибіркоче тестування. Аудитор брав, наприклад, 5-8% транзакцій і, якщо там не було помилок, екстраполював цей висновок на решту 92-95%. Це створювало високий ризик невиявлення, оскільки шахрайство часто ховається в нестандартних операціях.

Штучний інтелект змінив цю парадигму, дозволивши перейти до суцільного аналізу (100% даних). Зарубіжні моделі інтегрують ШІ у таких напрямах:

- алгоритми аналізують мільйони бухгалтерських проведення компанії і робить вибірку тих, що відхиляються від норми. Наприклад, проведення здійснено у вихідний день нетиповим користувачем. Аудитор тепер перевіряє не випадкову вибірку, а конкретно ці вибрані позиції;

- замість того, щоб юристи тижнями читали кредитні договори чи договори оренди, моделі ШІ за лічені секунди витягують ключові умови (ставки, терміни, ковенанти) з тисяч PDF-документів і звіряють їх з базою даних клієнта;

- ШІ допомагає оцінити «безперервність діяльності». Аналізуючи макроекономічні дані, тренди галузі та фінансові потоки клієнта, ШІ прогнозує ймовірність банкрутства компанії в наступні 12 місяців значно точніше, ніж традиційні лінійні моделі.

Сьогодні рівень цифрової зрілості українського бізнесу зростає. Головний тренд – Data-driven аудит. Українські аудиторські фірми дедалі частіше застосовують системи на базі ШІ. Це дозволяє проводити «безперервний аудит» замість однієї перевірки на рік.

Війна стимулювала Україну стати світовим хабом із кібербезпеки. Це відобразилося і на аудиті: IT-аудит (перевірка захищеності даних) став обов'язковим елементом кожної другої фінансової перевірки.

Якщо ШІ вирішує проблему якості аудиту, то регулятори в Європейському Союзі вирішують проблему незалежності аудиторів. Гучні банкрутства (Carillion у Великій Британії, Wirecard у Німеччині) довели, що до 2014 р. аудиторські компанії перевіряли суб'єктів, але водночас продавали

їм дорогі консалтингові послуги (наприклад, податкове планування чи впровадження IT-систем, ведення їм бухгалтерського обліку або розроблення стратегії управління фінансовими ризиками). Виникав конфлікт інтересів: аудиторі закривали очі на махінації клієнтів, бо могли втратити великі гонорари за консалтинг. Це призводило до корпоративних катастроф.

Щоб змінити цю неефективну взаємодію, ЄС 2014/56/ЄС (яка внесла зміни до попередньої Директиви 2006/43/ЄС) у поєднанні з Регламентом ЄС № 537/2014 запроваджено жорсткі механізми щодо аудиту [10, 12]:

- Компанія не може перевіряти одного клієнта (суспільно значущу компанію, наприклад, банк) тривало. У ЄС тепер базовий максимальний термін становить 10 років. Це руйнує «дружні» зв'язки між менеджментом клієнта та аудиторами та вимагає обов'язкових ротаций аудиторських фірм. Хоча і цей термін, на нашу думку, є завеликим.

- Аудиторським компаніям суворо заборонено надавати своїм аудиторським клієнтам послуги з податкового планування, впровадження IT-систем чи оцінювання активів. Це усуває конфлікт інтересів.

- Заборонено аудиторам переходити на керівні посади до клієнта впродовж не менше двох років після здійснення аудиту. Вказане обмежує аудитора в намаганні «підігравати» компанії, сподіваючись отримати там привілейоване крісло в майбутньому одразу після перевірки.

- Спільний аудит: наприклад, у Франції це є обов'язковим. Звіт підписують дві різні аудиторські компанії (часто одна з «Великої четвірки» а інша – з менших мереж). Вони перевіряють роботу одна одної. Це знижує ймовірність змови і стимулює конкуренцію, дозволяючи меншим фірмам отримувати досвід роботи з гігантами.

Доречно також проаналізувати українські реалії сьогодення. Наш аудит сьогодні – це поєднання жорстких європейських реформ та екстремальної адаптації до умов війни.

Українські аудиторі зіткнулися з непрогнозованими військовими викликами, що сформувало специфічну «українську модель» ефективності, яка виокремлює такі особливості аудиту:

- Через наявну втрату фізичного доступу до багатьох структурних підрозділів (філій, відділень) на окупованих територіях або в зонах бойових дій та потенційні втрати в мабутньому. Ключовим завданням аудитора стала верифікація збитків від обстрілів для майбутніх репарацій. Це вимагає поєднання бухгалтерського обліку з військовою експертизою та судовою інженерією.

- Безперервність діяльності є найскладнішою частиною аудиторського висновку. Аудиторі змушені будувати сценарії «що якщо», враховуючи енергетичну безпеку, мобілізацію персоналу та форс-мажорні обставини війни.

Структура ринку в Україні зараз виглядає так (табл. 2):

Таблиця 2

Розподіл ринку аудиту в Україні	
Сегмент	Стан у 2025–2026 роках
Deloitte, PwC, EY, KPMG	Утримують монополію на аудит банків, великих держпідприємств і небанківських фінансових установ, що становлять суспільний інтерес.
Українські мережеві фірми	Активно здійснюють аудит суб'єктів господарювання та небанківських установ, які не увійшли до суспільно значимих.
Спеціалізовані аудиторські фірми	Здійснюють цільовий аудит суб'єктів середнього бізнесу, небанківських установ за умови, що підтвердили свою кваліфікацію перед Комітетом з питань нагляду за аудиторською діяльністю НБУ. Вони часто аудитують малі та середні кредитні спілки, ломбарди та невеликі фінансові компанії.

Таблиця 3

Ключові вектори аудиту небанківських фінансових установ	
Тип НФУ	Головний вектор аудиту
Страхові компанії	Перевірка математичних моделей розрахунку резервів.
Кредитні спілки	Аналіз простроченої заборгованості та формування резервів під очікувані збитки.
Ломбарди	Оцінювання заставного майна та касових операцій.
Платіжні системи	Перевірка комплаєнсу щодо фінансового моніторингу (боротьба з відмиванням коштів).

Водночас доречно виокремити особливості аудиту небанківських установ в Україні. Так, окрім аудиторського висновку, аудитор готує для НБУ великий звіт про дотримання пруденційних показників. Там детально описується ліквідність, якість активів та адекватність капіталу. Іншою особливістю вказаного вище аудиту є його спрямованість на перевірки IT-систем, тому що війна зумовила багато викликів кібер-загроз.

Основними векторами аудиту небанківських установ є наступні (табл. 3).

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Аудит небанківського фінансового сектору в Україні став більш «математичним» і «прокурорським». Це вже не просто бухгалтерська перевірка, а глибокий аналіз фінансової стійкості, де аудитор виступає гарантом того, що ваші заощадження чи страхові поліси не зникнуть.

Регуляторна модель ЄС обмежує монополію «Великої четвірки» та змушує ринок ставати більш диверсифікованим. Економічно це робить аудит дорожчим для клієнтів, але макроекономічно – підвищує довіру інвесторів до фінансових ринків.

Використання ШІ кардинально знижує математичну ймовірність ризику невиявлення, але вимагає від аудиторів нових компетенцій – аналітично-математичних.

Глобальні інтегровані мережі є найбільш ефективними для аудиту транснаціональних корпорацій завдяки стандартизації та потужним IT-рішенням. Натомість мережеві асоціації та спеціалізовані фірми є значно ефективнішими для середнього бізнесу завдяки цінній конкурентоспроможності та гнучкості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бачо Р. Й., Сочка К. А., Потокі Г. Ф. Статистичний аналіз стану небанківського фінансового сектору України в умовах воєнного стану.

Актуальні питання економічних наук. 2025. № 12, DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15866377>.

2. Буга Г. С. Особливості нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ. *Право і суспільство.* 2022. № 1. С. 164–171.

3. Борошенко Т., Буряченко А., Гапонюк М. Діяльність небанківських фінансових установ на ринку фінансових послуг. *Економіка та суспільство.* 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-4>.

4. Буряк А. В., Кривич Я. М., Сердечна В. В. Сучасний стан довіри до фінансового сектору: міжнародний та вітчизняний огляд. *Бізнес-інформ.* 2018. № 10. С. 314–320.

5. Гурбич О. Нові підходи до регулювання ринку небанківських фінансових установ / НБУ. 2020. 35 с. URL: <http://surl.li/cdukf>.

6. Ласукова А. С., Темченко О. П. Вітчизняний досвід відновлення довіри до фінансового сектору країни: огляд основних інструментів. *Modern Economics.* 2020. № 21. С. 129–133.

7. Шовкопляс Г. М. Специфіка контролю на ринку фінансових послуг залежно від виду небанківських фінансових установ: досвід Європейського Союзу. *Наукові праці НУ ОЮА.* 2020. С. 156–162.

8. Сарахман О. М., Шурпенкова, Р. К. Діяльність і звітування учасників ринку небанківських фінансових послуг регулятору під час дії воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління.* № 6. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-08-01>.

9. Про врегулювання діяльності фінансових установ : Постанова № 24 від 26.02.2022р. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_26022022_24

10. Директива 2014/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. *Офіційний журнал Європейського Союзу.* 2014. № 158/1. 30 с.

11. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 01.10.2018 р. № 2258-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#n5>.

12. Регламент ЄС № 537/2014 Європейського парламенту та Ради «Про конкретні вимоги стосовно обов'язкового аудиту суспільно значимих суб'єктів господарювання та який припиняє дію Рішення Комісії 2005/909/ЄС» від 16 квітня 2014 року.

REFERENCES

1. Bacho, R. Y., Sochka, K. A. and Potoki, H. F. (2025), Statystychnyi analiz stanu nebankiv-skoho finansovoho sektoru Ukrainy v umovakh voiennoho stanu, *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, № 12, DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15866377>.

2. Buha, H. S. (2022), Osoblyvosti nahliadu za diialnistiu nebankivskykh finansovykh ustanov, *Pravo i suspilstvo*, № 1, s. 164–171.

3. Borodenko, T., Buriachenko, A. and Haponiuk, M. (2023), Diialnist nebankivskykh finansovykh ustanov na rynku finansovykh posluh, *Ekonomika ta suspilstvo*, № 57, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-4>.

4. Buriak, A. V., Kryvysh, Ya. M. and Serdechna, V. V. (2018), Suchasnyi stan doviry do finansovoho sektoru: mizhnarodnyi ta vitchyzniani ohliad, *Biznes-inform*, № 10, s. 314–320.

5. Hurbych, O. (2020), Novi pidkhody do rehuliuвання rynku nebankivskykh finansovykh ustanov / NBU, 35 s., available at: <http://surl.li/cdukf>.

6. Lasukova, A. S. and Temchenko, O. P. (2020), Vitchyzniani dosvid vidnovlennia doviry do finansovoho sektoru krainy: ohliad osnovnykh instrumentiv. *Modern Economics*, № 21, s. 129–133.

7. Shovkoplias, H. M. (2020), Spetsyfika kontroliu na rynku finansovykh posluh zalezno vid vydu nebankivskykh finansovykh ustanov: dosvid Yevropeiskoho Soiuzu. *Naukovi pratsi NU OIuA*, s. 156–162.

8. Sarakhman, O. M. and Shurpenkova, R. K. (2022), Diialnist i zvituvannia uchastnykiv rynku nebankivskykh finansovykh posluh rehuliatoru pid chas dii voiennoho stanu. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*, № 6, available at: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-6-08-01>.

9. Pro vrehuliuвання diialnosti finansovykh ustanov : Postanova № 24 vid 26.02.2022 r., available at: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_26022022_24

10. Dyrektyva 2014/56/Yes Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady vid 16 kvitnia 2014 r. (2014), *Ofitsiyni zhurnal Yevropeiskoho Soiuzu*, № 158/1, 30 s.

11. Zakon Ukrainy «Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist» vid 01.10.2018 r. № 2258-VIII, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#n5>.

12. Rehlament Yes № 537/2014 Yevropeiskoho parlamentu ta Rady «Pro konkretni vymohy stosovno obov'язkovoho audytu suspilno znachymykh subiektiv hospodariuvannia ta yakyi prypyniaie diu Rishennia Komisii 2005/909/Yes» vid 16 kvitnia 2014 roku.

Стаття надійшла: 19.01.2026

Стаття прийнята: 16.02.2026

Стаття опублікована: 17.03.2026